

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Vojtěcha Šimíčka, Mgr. Radovana Havelce, JUDr. Zdeňka Kühna a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobce: **F. M. C. A.**, zastoupeného JUDr. Milanem Hulíkem, advokátem se sídlem Bolzanova 1, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 11. 2007, č. j. 59 Az 75/2006 - 67,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Odměna advokáta JUDr. Milana Hulíka **se určuje** částkou 2400 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Žalobce (dále „stěžovatel“) brojí včas podanou kasační stížností proti shora označenému rozsudku Krajského soudu v Ostravě, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR (dále „žalovaný“) ze dne 29. 6. 2006, č. j. OAM-490/VL-10-04-2006, o neudělení azylu podle ustanovení § 12, § 13 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a kterým bylo zároveň vysloveno, že se na stěžovatele nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu v rozhodném znění.

II.

Stěžovatel v kasační stížnosti výslovně označuje důvody obsažené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Domnívá se, že uvedl azylově relevantní důvody, neboť pronásledování jeho osoby angolskými státními orgány, o kterém se dověděl od svého bratrance, jsou podřaditelné

pod důvody vymezené § 12 zákona o azylu a Úmluvou o právním postavení uprchlíků. Dle názoru stěžovatele je třeba každé pronásledování nebo jiné formy opatření, působící psychický nátlak a zasahující do občanských a politických práv jednotlivce, jsou-li v zemi původu trpěny správními orgány, považovat za ohrožení života nebo svobody. Stěžovatel tvrdí, že tato opatření jsou proti němu vedena s ohledem na jeho kritiku angolského státního zřízení a vlády, přičemž žalovaným ani krajským soudem nebyla zpochybněna stěžovatelova tvrzení o jeho možném pronásledování v zemi původu. Podle názoru stěžovatele si žalovaný mohl pravdivost jeho tvrzení ověřit. V závěru shrnuje, že ze strany žalovaného a posléze krajského soudu došlo k chybnému vyhodnocení důvodů, které stěžovatel na podporu své žádosti o azyl uváděl.

Z těchto důvodů stěžovatel navrhuje zrušit napadené usnesení krajského soudu a vrátit mu věc k dalšímu řízení. Zároveň žádá, aby byl jeho kasační stížnosti přiznán odkladný účinek, neboť výkon napadeného rozhodnutí by pro něj znamenal nezvratnou újmu.

III.

Žalovaný ve svém vyjádření uvádí, že předmětná kasační stížnost není důvodná, neboť jeho rozhodnutí ve věci azylu i rozsudek soudu byly vydány v souladu s právními předpisy, a proto ji navrhuje zamítnout. Ke konkrétnímu případu stěžovatele odkazuje žalovaný na správní spis a na své rozhodnutí v této věci, přičemž dodává, že stěžovatel netvrdil, že by byl pronásledován angolskými státními orgány. Žalovaný má za to, že pro vydání svého rozhodnutí měl dostatek podkladů a při hodnocení důkazů se nedopustil pochybení.

IV.

Nejvyšší správní soud především konstatuje, že žádostí stěžovatele o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti se samostatně nezabýval, jelikož tento plyne automaticky již z ustanovení § 32 odst. 5 zákona o azylu v nyní účinném znění.

V.

Z předmětného správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že řízení o udělení azylu bylo zahájeno dne 14. 4. 2006 na základě žádosti, v níž bylo jako důvod žádosti o azyl uvedeno, že stěžovatel je v Angole považován za „nežádoucí osobu“, neboť se od roku 1992 otevřeně hlásí k členství v politické straně Svaz pro úplnou nezávislost Angoly - UNITA, v průběhu svého pobytu v ČR psal do opozičních angolských novin články o životě angolských studentů v ČR a obecně o politice v Angole, za což mu bylo několikrát vyhrožováno. Do České republiky stěžovatel přicestoval v roce 1988 za účelem studia na vysoké škole, pro které pobíral jako podporu od Angolské vlády stipendium, jehož vyplacení mu však bylo v roce 1992 pozastaveno, údajně z důvodu jeho otevřeně proklamované náklonnosti k opoziční politické straně. Po svém příjezdu do České republiky Angolu několikrát navštívil, nicméně od roku 1997 žije trvale v České republice. Do země původu se nechce vrátit z důvodu svých pochybností o fungování demokracie v tomto státě a také z důvodu absence rodinného zázemí. Z pohovoru k důvodům žádosti o udělení azylu na území ČR však vyplynulo, že vyplacení stipendia, vázaného na studium

stěžovatele, bylo zastaveno v souvislosti s ukončením jeho studia (pokoušel se postupně studovat na několika vysokých školách v ČR, žádnou z nich však řádně nedokončil). Při svém posledním návratu do Angoly v roce 1997 neměl stěžovatel žádné potíže, nicméně se obává potencionálního postihu ze strany vlády v případě, že by po svém návratu do země původu začal více vyjadřovat své politické názory. Stěžovatel v pohovoru dále uvedl, že v současnosti není členem žádné politické strany a nemá žádné politické aktivity a kontakty. O politické straně UNITA ví pouze to, že se jedná o opoziční parlamentní stranu, o jejím politickém programu neví nic. K tvrzení o vyhrožování stěžovatel toliko uvedl, že „lidé řekli jeho bratranci, že bude-li (stěžovatel) psát články, může skončit špatně“.

Stěžovatel pobýval v ČR od svého příjezdu do roku 1990 na základě víza uděleného za účelem studia, do roku 1993 zde pobýval nelegálně, od roku 1993 do roku 2000 měl vízum k pobytu, poté zde opět pobýval nelegálně a teprve v roce 2006 podal žádost o azyl.

Žalovaný žádost stěžovatele o udělení azylu zamítl, neboť dospěl k závěru, že stěžovatel nesplňuje podmínky taxativně vymezené ustanovením § 12, § 13 ani § 14 zákona o azylu v rozhodném znění. Při hodnocení důvodů žádosti přitom žalovaný vycházel z údajů uvedených stěžovatelem a dále z informací o jeho zemi původu (Angola - Informace o zemi z března 1998 a z října 2003 Ministerstva vnitra Velké Británie, Angola - Informace Ministerstva vnitra Velké Británie ze dne 30. ledna 2006 - Směrnice pro posuzování žádostí o azyl, překlad vybraných částí Hodnocení země a Návraty, Angola - Informace Ministerstva zahraničních věcí, č. j. 131.524/2002-LP ze dne 20. září 2002 - Politická strana FNLA a její vztah ke stranám MPLA a UNITA).

VI.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se musel Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. nejprve zabývat otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele, tedy zda je přijatelná. Vycházel přitom z precedenčního usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39 (č. 933/2006 Sb. NSS), podle něhož je podstatným přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech azylu (mezinárodní ochrany) je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů. V zájmu stěžovatele v tomto řízení je pak nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s., nýbrž také uvést, v čem spatřuje podstatný přesah svých vlastních zájmů a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

V nyní projednávané věci nicméně Nejvyšší správní soud neshledal v podané kasační stížnosti žádnou právní otázku, již by bylo třeba se v zájmu sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů zabývat, přičemž z obsahu kasační stížnosti ani nikterak nevyplývá, v čem stěžovatel spatřuje podstatný přesah svých vlastních zájmů. Zároveň nezbyvá než konstatovat, že kasační stížností nadnesené právní otázky byly již v judikatuře zdejšího soudu řešeny.

Jak totiž uvedl Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 19. 2. 2004, č. j. 7 Azs 38/2003 - 37, www.nssoud.cz, „za pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu je nutno považovat pouze takové ohrožení života či svobody, které je trpěné, podporované či prováděné státní mocí“. Ze spisového materiálu nevyplývá, že by byl stěžovatel v minulosti nebo v současnosti pronásledován ze strany angolských státních orgánů za projevy svých politických názorů. Považuje-li tedy stěžovatel za pronásledování zprostředkované sdělení blíže nespecifikovaného okruhu osob o jeho možném postihu v případě stěžovatelovy další politicky zaměřené publicistické činnosti, nejedná se o pronásledování ve smyslu § 2 odst. 5 zákona o azylu v rozhodném znění. V této souvislosti Nejvyšší správní soud poukazuje na své rozhodnutí ze dne 8. 2. 2006, č. j. 6 Azs 250/2005 - 45, www.nssoud.cz, ve kterém dovodil z článku 1 odst. 2 Úmluvy o právním postavení uprchlíků přijaté v Ženevě dne 28. 7. 1951 a z Protokolu týkajícího se právního postavení uprchlíků přijatého v New Yorku dne 31. 1. 1967, že „udělení azylu je důvodné pouze tehdy, je-li žadatel vystaven útokům, před nimiž se snaží nalézt ochranu, a jde-li zároveň o represí uskutečňovanou ze strany státu“.

Tvrdí-li stěžovatel, že má odůvodněný strach z pronásledování pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má [§ 12 písm. b) zákona o azylu], resp. se obává pronásledování, jemuž by mohl být vystaven v případě svého návratu do země původu za předpokladu, že by zde své politické názory projevil, je třeba poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005 - 54, www.nssoud.cz, podle něhož „obecné tvrzení stěžovatele o obavách z pronásledování či nebezpečí, které mu hrozí v zemi původu, bez prokázání existence takového nebezpečí, za situace, kdy se stěžovatel v zemi původu neobrátil se svými problémy na příslušné orgány, nelze podřadit pod zákonem vymezené důvody udělení azylu.“

V posuzovaném případě je třeba vzít taktéž v úvahu, že stěžovatel přišel na území České republiky nikoliv z důvodu požádat o azyl, nýbrž za účelem studia, přičemž mezi obdobím, kdy publikoval politicky zaměřené články a okamžikem podání žádosti o azyl, uplynulo již více než 9 let. V souvislosti se skutečností, že stěžovatel před podáním žádosti pobýval na území České republiky delší dobu nelegálně, lze usuzovat na její účelovost (viz. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005 - 54, www.nssoud.cz). Relevanci časového odstupu mezi přicestováním do České republiky a podáním žádosti o azyl zmínil Nejvyšší správní soud rovněž v rozsudku ze dne 13. 1. 2007, č. j. 3 Azs 119/2004 - 50: „Jestliže cizí státní příslušník o azyl požádá až po poměrně dlouhé době strávené v České republice za situace, kdy jiné možnosti úpravy a obnovy legálnosti pobytu na tomto území jsou vyčerpány, ztíženy nebo omezeny, jedná se přinejmenším o nepřímý důkaz toho, že situaci ve své domovské zemi, pokud jde o důvody, pro něž lze azyl udělit, ve skutečnosti nepociťoval natolik palčivě.“

Co se týká dalších důvodů označených stěžovatelem v kasační stížnosti, pouhý odkaz na některá z ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s., aniž by byly konkretizovány vady řízení, jichž se soud podle stěžovatele dopustil, nedostačuje pro přezkoumání těchto vad kasačním soudem. Otázkou, kdy je rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost či pro nedostatek důvodů, se Nejvyšší správní soud zabýval např. v rozsudku ze dne 12. 1. 2005, č. j. 4 Azs 300/2004 - 36, www.nssoud.cz, nebo v rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75 (č. 133/2004 Sb. NSS).

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje tedy dostatečnou odpověď na námitky podané v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, shledal ji proto jako nepřijatelnou a podle ustanovení § 104a s. ř. s. ji odmítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

Stěžovateli byl právním zástupcem pro řízení o kasační stížnosti ustanoven advokát JUDr. Milan Hulík; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8, § 120 s. ř. s.). Ustanovenému advokátovi stěžovatele náleží v souladu s § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), odměna za jeden úkon právní služby učiněný v řízení o kasační stížnosti ve výši 2100 Kč, a dále náhrada hotových výdajů ve výši paušální částky 300 Kč podle § 13 odst. 3 cit. vyhlášky, celkem tedy 2400 Kč. Uvedená částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. září 2008

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu